

Voorzitter: I. Huitema (PvdA)

Namens de raad: C. Nieuwenhout (GL), J. van Veen (PvdA), A. Poelstra (D66), B. Hekkema (PvdD), N. Hilboesen (Stadspartij), D. Brandenbarg (SP), R. Heiner (VVD), D. Swets (S&S), L. Dwarshuis (CU), E. Armut (CDA), E. Bernabela (PvH), K. Blauw (PVV)

Namens het college: P. Broeksma (wethouder)

Namens de griffie: W. Romijn

Eerlijke Energietransitie

00:16:08

Voorzitter: Welkom allemaal bij deze meningsvormende sessie over het raadsvoorstel Voortgang Eerlijke Energietransitie per Q4 2024. Er hebben zich geen insprekers gemeld. Ik zie wel bekende gezichten, maar geen insprekers. Het woord is gelijk aan de raad. We hebben 60 minuten voor deze sessie: 3 minuten voor de fracties en 12 minuten voor het college. Dan gaan we nu over naar de eerste termijn. Geen technische vragen, maar politieke vragen. Wie heeft vragen voor de eerste termijn? VVD.

00:16:59

De heer Heiner: Dank. Voorzitter. In de stukken valt te lezen dat er een VvE-desk komt die VvE's gaat stimuleren en helpen. Daar heb ik wat meer navraag naar gedaan. Het blijkt dat die VvE-desk vooral VvE's gaat wijzen op wat ze kunnen inkopen bij welke commerciële aanbieders. Dat doet ons een beetje vermoeden dat we daar niet helemaal het juiste spoor volgen. Moeten we daar niet de aanbestedingsregels volgen, omdat wij als overheid mensen gaan doorverwijzen naar een marktpartij? Ik ben benieuwd hoe het college daar naar kijkt.

00:17:32

Voorzitter: Partij voor de Dieren.

00:17:34

De heer Hekkema: Dank, voorzitter. De nadruk ligt op particuliere huurders en eigenaren van woningen. Ik zie en spreek wel eens sociale huurders die willen verduurzamen, maar de corporatie daar dan nog geen plannen voor heeft. Is het college voornemens om daar in de toekomst wat meer aandacht aan te besteden?

00:17:55

Voorzitter: De PVV.

00:17:55

Mevrouw Blauw: Wij vroegen ons af wat deze regeling gaat oplossen als er ook landelijke subsidiemaatregelen zijn?

00:17:58

Mevrouw Blauw: Nog andere fracties voor de eerste termijn? PvdA ook niet? Is het college zover?

00:18:21

De heer Broeksma: Dank u wel, voorzitter. De VVD vraagt of wij iets in strijd doen met de aanbestedingsregels. Wij houden ons aan de wet. We verwijzen niet door. Wij wijzen op de mogelijkheden. Dat is de volle breedte van het pakket. De Partij

voor de Dieren vraagt naar de corporaties. Wij zijn doorlopend in gesprek met corporaties om ervoor te zorgen dat er geïsoleerd wordt, zodat de energierekening van huurders omlaag kan. We maken hier meerjarige afspraken over. Het betreft een andere groep woningen, waardoor je op een andere manier in gesprek kan gaan en dat doen we ook. De corporaties krijgen 220 miljoen om de woningen te isoleren. Er is zeker expliciet aandacht voor. De PVV zegt dat de landelijke maatregelen voldoende zijn en vraagt wat deze maatregelen toevoegen.

00:19:20

De heer Broeksma: Op het moment dat je met mensen in gesprek gaat, is het belangrijk dat je kan zeggen dat er altijd een oplossing zijn. We hebben de verzilvering, de maatwerklening en et cetera. Gelukkig is die oplossing wel altijd te vinden op landelijk niveau. Er is nauwelijks gebruik gemaakt van het fonds van 2 miljoen. Dat is een goed teken, want dat betekent dat iets anders onze inwoners helpt te verduurzamen. Linksom of rechtsom is er altijd een oplossing. Daardoor is het gesprek aan de keukentafel heel waardevol. Het heeft dus een toegevoegde waarde, maar we zijn blij dat de landelijke regelingen in bijna alle gevallen voldoende zijn. Tot zover, voorzitter.

00:20:27

Voorzitter: Helder. Dan kunnen we nu over naar de tweede termijn. Wie trapt af? De ChristenUnie.

00:20:37

De heer Dwarshuis: Dank u, voorzitter. Voor mijn fractie is dit een mooi voorstel. We zijn al langer met corporaties in gesprek, maar nu maken we ook stappen richting particuliere huiseigenaren die in een VvE zitten. Binnen een VvE is het ingewikkeld om met z'n allen tot een verduurzamingsaanpak te komen. Sommige mensen willen het graag, maar eigenaren van woningen kunnen het misschien niet betalen of zijn bang voor de kosten. We hebben het daar vorige week in de beeldvormende sessie uitgebreid over gehad. Voor onze fractie is het van groot belang dat we daar iets en dat doet het college met dit voorstel. Het is een goed idee om bepaalde garanties te geven, maatwerk toe te passen en via de VvE-desk de VvE's te wijzen op de mogelijkheden die er zijn om dit traject aan te pakken en alle deelnemers in de VvE hierin mee te nemen.

00:21:36

Voorzitter: U heeft een interruptie van de VVD.

00:21:37

De heer Heiner: Dank, voorzitter. Gaan wij als overheid niet op de stoel van de markt zitten op het moment dat wij een rol opnemen die nu door de markt wordt ingevuld? Hoe staat de ChristenUnie daarin?

00:21:51

Voorzitter: ChristenUnie.

00:21:53

De heer Dwarshuis: Dank u, voorzitter. Nee, dat lijkt mij niet. VvE's worstelen met de aanpak. De constatering is dat zij niet bij de markt komen. VvE's worden door de gemeente geholpen met een stappenplan. De VvE's kunnen prima zelf de afweging

maken om op de markt een partij te zoeken die hen daar verder in kan helpen. Er zijn genoeg commerciële energieadviseurs.

00:22:00

Voorzitter: Een vervolgvraag van de VVD.

00:22:26

De heer Heiner: Dank, voorzitter. Mijn eigen VvE zoekt naar een adviseur en die adviseert vervolgens de VvE om te verduurzamen. Daar hoeft de gemeente helemaal niet aan te pas te komen. Volgens mij werkt dat systeem prima en gaan we op die manier op de stoel van de markt zitten. Kunnen we het geld niet beter op een andere manier uitgeven?

00:22:43

Voorzitter: ChristenUnie.

00:22:45

De heer Dwarshuis: Dank u, voorzitter. Dan verschillen wij van mening. Een VvE die graag een marktpartij wil benaderen om dit te doen, mag dat van mij doen. Ik vind dat de gemeente daar ook een rol in kan opnemen, want we moeten deze transitie met z'n allen doen. We zien dat veel VvE's daar nu nog niet aan toe zijn gekomen door de ingewikkeldheid. Wij zijn erg positief over dit voorstel en wensen het college veel succes bij de verdere uitvoering. We willen meegeven om te blijven leren, zoals we in de pilots doen met de verschillende VvE's. Kijk goed naar wat er nodig is en pas de plannen daarop aan.

00:23:37

Voorzitter: Volgende woordvoering van het CDA.

00:23:39

Mevrouw Armut: Dank, voorzitter. Wat het CDA vindt, sluit mooi aan op wat de ChristenUnie zojuist heeft gezegd. Ik zou eraan willen toevoegen dat wij bij zijn te lezen dat de WOZ-waarde wordt verhoogd naar 477.000. Wij hebben daar destijds een motie over ingediend en toen legde de wethouder uit dat er nog het één en ander voor moest worden uitgezocht. Wij vinden het mooi om te zien dat die grens nu omhoog gaat. Ik denk dat dit ook aansluit op wat de wethouder zojuist zei over dat we dit samen doen. Het is mooi dat ervoor de mensen met een hogere WOZ-waarde en minder besteedbaar inkomen, een oplossing is om te verduurzamen. Daar zijn wij erg blij mee.

00:24:29

Voorzitter: Dit gaat voorspoedig. De volgende fractie is D66.

00:24:34

Mevrouw Poelstra: Dank u wel, voorzitter. Ik kan mij hier grotendeels bij aansluiten. Voor ons is het ook belangrijk dat iedereen kan wonen in een comfortabel en duurzaam huis met betaalbare energielasten. We vinden het heel goed dat de gemeente voor al die doelgroepen werkt aan de mogelijkheden om de energierekening omlaag te brengen. Bewoners van Vinkhuizen, Middelbert, de Wijert en andere wijken kunnen deze hulp goed gebruiken. Ik zie dat de aanpak steeds gestructureerder wordt en er nu een oplossing voor de VvE is gevonden. Het is belangrijk dat VvE's, die niet de weg zoals de VVD vinden, daarin geholpen worden.

Daarin kunnen wij het verschil maken. Er komt ook een oplossing voor diegenen die de verhoogde maandlasten van een VvE niet kunnen betalen. Ik maak we wel een beetje zorgen over wat er na die drie jaar gebeurt. Je wordt drie jaar geholpen en valt daarna misschien ineens in een gat, waardoor het ineens heel moeilijk blijkt te zijn om die extra kosten op te hoesten. Ik zou het fijn vinden als daar aandacht voor is.

00:25:08

Voorzitter: Dan krijgt u ook wat aandacht van de ChristenUnie.

00:25:46

De heer Dwarshuis: Dank u, voorzitter. Mevrouw Poelstra heeft het hier in de beeldvormende sessie over gehad. Ik denk wel dat ze in het voorstel heeft gelezen dat we het eerste jaar volledig vergoeden en er daarna een soort afbouwpad inzit. Zou u dat onverminderd willen doortrekken? Wat vindt u een betere oplossing voor dat probleem?

00:26:09

Voorzitter: D66.

00:26:11

Mevrouw Poelstra: Dank u wel, voorzitter. Ik zie niet meteen een betere oplossing meer, maar wel een beetje aandacht. Misschien kan dit ook wel met de andere mensen in het appartementsgebouw. Ik vind het afbouwen een hele goede oplossing, maar wil niet dat het meteen daarna mis gaat. Maar dat is ook iets wat de andere eigenaren in de VvE in het oog moeten houden.

00:26:31

Voorzitter: Voordat u verder gaat met uw woordvoering, heeft u nog een interruptie van de PVV.

00:26:36

Mevrouw Blauw: Dank u, voorzitter. Is D66 ermee bekend dat het Nationaal Warmtefonds leningen biedt voor verduurzaming? Het is wel bureaucratisch, want de bewoners moeten door een woud van regels navigeren, terwijl ze bij het Warmtefonds een lening kunnen aanvragen. Vindt u ook niet dat het bureaucratisch onnodig moeilijk gemaakt wordt?

00:27:00

Voorzitter: D66.

00:27:01

Mevrouw Poelstra: Dank u wel, voorzitter. Dat is een goede vraag. Ik denk dat de mensen hulp nodig hebben om bij het Warmtefonds te komen en dat is precies wat we nu doen. Als mensen willen verduurzamen, wijzen we hen eerst op het Warmtefonds. Ik ga door met mijn woordvoering, want ik wilde nog zeggen dat wij er geen voorstander van zijn dat de gemeente leningen geeft. Ik zie dat het goed werkt als vangnet. We wijzen eerst op alle andere fondsen. Straks is er ook nog de Nij Begun Maatregel 29. Er zijn zoveel financieringsmogelijkheden. Ik denk dat het goed is dat de gemeente de rol oppakt om mensen wegwijs te maken in die ingewikkelde wereld.

00:27:41

Voorzitter: Gaat u verder met uw woordvoering.

00:27:41

Mevrouw Poelstra: Wij maken ons wel zorgen over dat erin die nieuwe Maatregel 29 het woningplan en andere bureaucratische wantrouwende maatregelen zitten, waardoor mensen inwoners die subsidie niet zullen aanvragen. Ik denk dat dit een kans is voor de gemeente om te zeggen wat er wel goed werkt. We zien die leningen enkel als een vangnet als mensen nog iets extra's willen of dat het door een speciale situatie niet anders kan. We willen benadrukken dat ontzorging en één duidelijk loket heel wenselijk is. Voor ons is dat de gemeente. Uiteindelijk is het de bedoeling om zoveel mogelijk te verduurzamen en een zo hoog mogelijke CO2-reductie te bewerkstelligen.

00:28:46

Voorzitter: De volgende fractie is GroenLinks.

00:28:51

Mevrouw Nieuwenhout: Dank u wel. Afgelopen week was het in het nieuws dat er weer energiearmoede aan komt. Twee jaar geleden was dat ook al het geval. Toen heeft het noodpakket maatregelen vanuit het Rijk direct verlichting geboden aan de mensen die het echt het meest nodig hadden. Deze keer is dat er niet. Wij zijn heel blij dat Groningen de afgelopen jaren al heel sterk heeft ingezet op de energietransitie en de verduurzaming van woningen. Maar tegelijkertijd vinden we het schrijnend dat het niet lukt om alle woningen tegelijkertijd te verduurzamen in een korte periode. Dat is geen verwijt, maar het is onmogelijk om alles tegelijkertijd te doen, ook al zouden we dat het liefste wel doen. We zijn blij dat we dit stuk bespreken. Zoals in de beeldvormende sessie, zien we ook nu verschillende dingen samenkomen.

00:29:35

Mevrouw Nieuwenhout: Wat heel belangrijk is, is dat Nij Begun nu hopelijk een groot verschil gaat maken in de stapsgewijze aanpak van veel buurten en wijken. Dat moeten we niet gaan onderschatten en maakt de financiering waar we het al even over hadden nog ingewikkelder. Mensen kunnen een deel van het geld van Nij Begun en het Warmtefonds krijgen, en er is de gemeentelijke financiering. We zijn blij te zien dat we hierop anticiperen door de gemeentelijke regelingen aanpassen aan Nij Begun wat betreft de energielabelverplichting. We zorgen ervoor dat dit in de praktijk aansluit, als mensen vragen hebben over verduurzaming. Het moet voor mensen zo simpel mogelijk zijn om een fijn huis te hebben. We hebben eerdere debatten gehad over de inkomensgrens voor deze verduurzamingsleningen.

00:30:42

Mevrouw Nieuwenhout: Destijds vonden wij dat deze grens vrij laag moest zijn, om ervoor te zorgen dat het geld terechtkwam bij de mensen die dit niet op een andere manier konden financieren. Nu blijkt dat er voldoende geld is om ook de lagen daarboven te helpen en daar zijn we zeker niet tegen. We willen graag dat het geld doelmatig besteed wordt. Als de segmenten daarboven op deze manier meer kunnen verduurzamen, is dat wat ons betreft een goede invulling van het geld uit het Fonds Energietransitie. De VvE-aanpak en het helpen om een soort zachte landing te creëren voor de VvE's, waarbij sommige mensen het moeilijk vinden dat die lasten in een keer omhoog gaan, zien wij als iets positiefs. We hopen dat we daar mee door kunnen gaan en dat de pilot verder kan worden uitgebreid naar meerdere locaties.

00:31:32

Mevrouw Nieuwenhout: Het gedeelte van het vet dat we zouden uitgeven aan VvE-ondersteuning, zien wij ook als een doelmatige extra invulling van het vet. Dus al met al zijn we erg blij met wat er voor ons ligt. Het klinkt gek, maar we zijn blij dat eruit de stukken blijkt dat er nog maar één lening is uitgegeven. Er zijn al veel huizen verduurzaamd. De meeste mensen komen dus in aanmerking voor andere financieringsvormen, waardoor dit geld gebruikt kan worden, die niet in aanmerking komen voor die andere dingen. We hopen dat we in de toekomst hiervan kunnen blijven gebruikmaken, omdat dit de meeste toegevoegde waarde biedt bovenop alles wat er al is en we zoveel mogelijk huizen kunnen verduurzamen in Groningen.

00:32:25

Voorzitter: Volgende fractie is Student en Stad.

00:32:29

De heer Van Schagen: Dank u wel, voorzitter. Als Student en Stad zijn we blij met al deze stappen richting een eerlijke energietransitie. Wij denken dat de verduurzaming van particuliere huurwoningen de komende jaren één van de grootste opgave wordt. Wij vinden het lastig dat we nog steeds geen effectieve stok achter de deur hebben om particuliere verhuurders te dwingen om te verduurzamen. Het contact met verhuurders is vaak lastig. Wij zien helaas nog te veel verhuurders die simpelweg geen zin hebben om maatregelen te treffen, terwijl huurders opdraaien voor de energiekosten. Voorzitter, ik lieg niet als ik zeg dat ik meerdere studentenhuizen ken, waar ze ervoor kiezen om de verwarming het hele jaar helemaal niet meer aan te zetten, omdat ze het niet meer kunnen betalen en het bijna geen zin heeft als de wind door je enkel glas heen waait. Wat ons betreft, zou dit echt anders moeten. We snappen dat het lastig is om dit juridisch te regelen, maar als je kan beargumenteren dat de leefbaarheid onder druk staat in dit soort huizen, is... Ik zie een interruptie.

00:33:49

Voorzitter: Gelukkig ben je ook voorzitter geworden. De SP.

00:33:55

De heer Brandenburg: Ik snap het pleidooi van Student en Stad. Ik snap ook wel dat als je als huiseigenaar aan de Chardonnay zit op Ibiza, je niet veel zin hebt om hier je huis te verduurzamen. Wat stelt Student en Stad dan voor? Moeten we die mensen nog verder subsidiëren? Gebeurt het dan wel? Of moeten we toch andere vormen vinden? Waar wilt u heen?

00:34:20

De heer Van Schagen: Andere vormen. We kunnen blijven stimuleren en er komen ook echt dingen aan die dit stimuleren, zoals de maatregel van Nij Begun. Maar op een gegeven moment moet je een stok achter de deur hebben om het af te dwingen. Wat ons betreft, is label D in 2030 niet genoeg en moeten we als gemeente een stok achter de deur vinden. Misschien in samenwerking met andere gemeenten, want in Amsterdam is er een rechtszaak geweest waarin er werd gesteld dat enkel glas een gebrek aan de woning is en er dubbel glas moet komen. Wij denken dat het mogelijk is, want de leefbaarheid staat in sommige huizen onder druk. Dat zouden wij nog willen benoemen. Daarnaast heb ik nog een puntje over Nij Begun en over de energiecoaches. Ik denk dat het geen gekke gedachte is... Ik zie eerst nog een interruptie op mijn vorige vraag.

00:35:12

Voorzitter: Wederom, volgens mij ben ik de voorzitter. Ik checkte ook even naar jouw tijd, maar je hebt liever een interruptie van de VVD. Dan doen we die nu, maar dan kom je misschien niet meer door je woordvoering.

00:35:22

De heer Heiner: Dank, voorzitter. Ik was benieuwd wat de uitkomst van die rechtszaak was over het enkelglas en het gebrek.

00:35:30

De heer Van Schagen: Ik heb de hele rechtszaak niet gelezen en wil het nog even checken, maar ik begreep dat het over een gebrek aan de woning ging. Ik hoorde dit vanmiddag van iemand uit fractie en dacht dat ik dit er mooi tussendoor kon fietsen. Met betrekking tot Nij Begun is het geen gekke gedachte dat alles straks in een stroomversnelling komt. In Leiden waren de verduurzamingsleningen in 2023 op en konden deze de rest van het jaar niet meer worden uitgegeven. Ik ben benieuwd hoe de wethouder hiernaar kijkt en hoe we ervoor gaan zorgen dat onze leningen, maar ook doelstellingen en andere regelingen niet op een gegeven moment opraken en we dan niet meer verder kunnen vanaf maart of april. Ten slotte willen wij waarschijnlijk een motie indienen om energiecoaches wat meer onder de aandacht te brengen bij studenten, ook in samenwerking met verschillende studentenorganisaties. Wij merken dat dit onderwerp wat meer bekendheid kan gebruiken. Dank u wel.

00:36:27

Voorzitter: Partij voor de Dieren. Volgende woordvoering.

00:36:28

De heer Hekkema: Voorzitter. Ik denk dat ik het kort kan houden, omdat ik in grote lijnen wel kan aansluiten bij GroenLinks. Ik zou nog wel een toevoeging willen doen en dat is ook direct een vraag aan het college. We lezen in de brief dat er veel aandacht is voor de wijkaanpak en de focuswijken. Ik zou het college willen vragen verder te werken met deze maatregelen en leningen, en in de gesprekken die met de bewoners worden gevoerd aandacht te hebben voor de dorpen. Er zijn ook in onze dorpen mensen die misschien aanspraak zouden maken of vallen binnen die groep mensen van 140 tot 170% van het sociaal minimum. Ik denk dat dat niet altijd de plekken zijn waar mensen zich verenigen om samen hiermee aan de slag te gaan. Ik denk dat daar nog wat extra aandacht voor mag zijn, los van het feit dat een groot deel van deze mensen aanspraak maakt op de leningen van het Warmtefonds.

00:37:20

De heer Hekkema: Ik zie een terechte aandacht voor de wijken, maar wat betreft de Partij voor de Dieren mag hier extra aandacht voor zijn. Het klinkt misschien wat oneerbiedig, maar alle lof voor het lerend vermogen van de organisatie om op basis van de praktijkervaring de leningen steeds aan te passen. Dat vind ik prijzenswaardig. De wijkaanpak in Paddepoel, Selwerd en Vinkhuizen is tot nu toe erg succesvol geweest. Ik zou het college willen oproepen om daarmee door te gaan. Twee jaar geleden heb ik een wijkwandeling gemaakt door Vinkhuizen. Er werd toen verteld dat men hiermee aan de slag zou willen gaan. Ik vind het mooi om te lezen dat er nu zoveel bewoners benaderd zijn, intentieverklaringen hebben

getekend en daadwerkelijk aan de slag zijn gegaan met de verduurzaming van hun huis. Alle lof daarvoor. Daar wil ik het voor nu bij laten.

00:38:27

Voorzitter: Volgende woordvoering van de Partij van de Arbeid.

00:38:29

De heer Van Veen: Dank, voorzitter. In Groningen lopen we voorop als het om ons armoedebeleid gaat. We maken met ervaringsdeskundigen beleid en voeren dit uit. De buddy's van Kansrijk Groningen zijn hiervan het beste voorbeeld. Als ik kijk naar de energietransitie en het voorstel wat hier nu voorligt, ziet de PvdA echt kansen om binnen de energietransitie die aanpak nog meer toe te passen. Het feit dat er nu beperkt van die regelingen gebruik wordt gemaakt, impliceert wel dat daar nog mogelijkheden zijn, misschien in de woorden die we gebruiken, de procedures die we hebben en/of de manier waarop we mensen benaderen. Ik ben benieuwd hoe de wethouder daarnaar kijkt en of hij daar ook nog kansen ziet liggen.

00:39:04

De heer Van Veen: Als er de komende twee jaar weinig gebruik zal gemaakt worden van de Nij Begun Maatregel, stellen we voor om over andere manieren na te denken over hoe we dit geld gaan wegzetten. Het is niet uitlegbaar om dit geld op de plank te laten liggen, als de nood zo hoog is zoals mijn collega van GroenLinks net ook toelichtte. De PvdA vindt het goed dat er nu al 25% van dat geld beschikbaar komt voor de VvE's, en dan voornamelijk voor mensen die weinig geld hebben en in de problemen komen, als de rest van de VvE meer geld heeft en bepaald dat er verduurzaamd moet worden. Ik neem aan dat de regelingen hiervoor t.z.t. door de raad vastgesteld zullen worden en daar gaan we vast nog over in debat met elkaar.

00:39:50

De heer Van Veen: Ik wil graag nog één ding meegeven, want in de beeldvormende sessie werd gesproken over een financiële steun voor de VvE's gedurende drie jaar. Ik vraag me af of het verstandig is om dat op drie jaar vast te zetten, want dat creëert onzekerheid. Wat de PvdA betreft, zouden we eens moeten kijken of die steun geen langer karakter moet hebben. Misschien moeten we er ook naar kijken zoals we nu naar de leningen kijken, namelijk: je hoeft niets terug te betalen als je inkomen nog niet hoog genoeg is. Tenslotte, op verschillende plekken in de rapportage merk en lees je dat flexibiliteit heel belangrijk is. Flexibiliteit om als gemeente in te kunnen spelen op behoeften van mensen, variërend van opslag als ze tijdelijk moeten verhuizen of als er aanpassingen moeten gedaan worden aan de keuken.

00:40:30

De heer Van Veen: Ik zou het college willen uitdagen om na te denken over manieren waarop we nog flexibeler kunnen zijn, geredeneerd vanuit vertrouwen. Als we moeten concluderen dat dit binnen die gemeentelijke subsidieregelingen niet kan omdat deze juridisch een zekere mate van vastigheid nodig hebben, moeten we volgens mij naar alternatieven kijken. Misschien kunnen we werken met een stichting zodat we meer vrijheid hebben. Misschien kunnen we het geld op een andere manier wegzetten. Ik ben benieuwd hoe de wethouder daarnaar kijkt.

00:41:02

Voorzitter: Op de valreep een interruptie van de ChristenUnie.

00:41:04

De heer Dwarshuis: Dank u, voorzitter. Hoorde ik het goed dat de heer Van Veen die drie jaar langer wilde laten doorlopen?

00:41:12

Voorzitter: De PvdA.

00:41:18

De heer Van Veen: Volgens mij gaan we het nog definitief over hebben, maar in de basis wel. Als je een stabiel inkomen had, een universitaire opleiding hebt gedaan of je ouders veel hebben, is deze armoede misschien tijdelijk en heb je het vertrouwen dat je er na twee of drie jaar wel bovenop komt. Maar veel van onze bewoners hebben dat vertrouwen niet en is het spannend te horen dat er maar drie jaar steun wordt gegeven. Misschien gaat de VvE-bijdrage ook wel met € 200 per maand omhoog. We moeten daar oog voor hebben en dat zou een open eind regeling moeten zijn.

00:41:56

Voorzitter: Met dat antwoord zit u wel over uw tijd heen. Kan het allebei kort?

00:42:02

Voorzitter: Ik zal het proberen, voorzitter. Maar vindt de PvdA dan niet dat we daarin dan te doorslaan? Het onderhoud van een woning valt toch ook onder de verantwoordelijkheid van de eigenaar.

00:42:18

Voorzitter: PvdA.

00:42:20

De heer Van Veen: Als we concluderen dat mensen dat niet aankunnen en we hen daarmee de armoede in helpen, moeten we naar andere manieren kijken hoe we die mensen maximaal kunnen helpen. Het is dan minder relevant dat we die personen iets te veel geld geven.

00:42:39

Voorzitter: Nog even een interruptie van VVD.

00:42:41

De heer Heiner: Dank, voorzitter. Ik sloeg aan op het wat de PvdA zei over we mogen als gemeentes niet doen en dus een stichting zouden moeten oprichten, zodat we het wel mogen doen. Moeten we dat dan als gemeente misschien niet doen?

00:42:53

Voorzitter: PvdA.

00:42:54

Voorzitter: Nee, volgens mij niet. Het gaat erom dat we dat we onze inwoners zo goed mogelijk gaan helpen met verduurzamen. Als een subsidieregeling niet werkt, moet je kijken of een andere vorm daarin wel werkt. Misschien kan dat een stichting zijn en dat mag juridisch wel. Ik zeg niet dat we ons niet aan de wet moeten houden, maar we moeten kijken naar een vorm waarbinnen dat juridisch kan. Als dat een stichting is, prima.

00:43:17

Voorzitter: Volgende woordvoering, Stadspartij.

00:43:22

De heer Hilboesen: Dank u wel, voorzitter. Ik houd het bij reacties op het raadsvoorstel. We zijn hier redelijk positief over. Er is een goede pilot is gedraaid. De juiste doelgroep wordt geraakt. Richting de brief vanuit de Tweede Kamer, zien we een goede samenwerking met de VvE-desk. We zijn hier positief over. Dank u wel.

00:43:52

Voorzitter: Waar de ene woordvoering uitloopt, is de andere ineens zo kort dat ik me bijna lullig voel over het kort houden van de vorige. Woordvoering van de VVD.

00:44:06

De heer Heiner: Dank, voorzitter. In de eerste termijn stelde ik een vraag over de VvE-desk. Daarop terugkomend vond ik het antwoord van de wethouder iets te kort door de bocht door te zeggen dat we niets doen wat tegen de wet is. Als wij als overheid zeggen dat je bij dat bedrijf terecht kan, moeten wij ons wel aan de aanbestedingsregels houden. In de beantwoording op de technische vragen, begreep ik dat we eraan de mensen uitgelegd wordt welke commerciële adviseurs er beschikbaar zijn. Dat leunt er dus dicht tegenaan, en daar moeten we heel goed opletten. Veel adviseurs uit de markt ondersteunen de VvE's. De VVD is van mening dat we op de stoel van de markt gaan zitten. Dat zouden we niet moeten doen, want dan gaan we de markt beconcurreren en dat is wat ons betreft niet de taak van een overheid.

00:44:58

Voorzitter: Interruptie Partij van de Arbeid.

00:45:00

De heer Van Veen: Ja, ik heb net even gegoogeld. Er zijn ook veel beveiligingsbedrijven en taxibranches in Groningen. Moeten we dan ook maar stoppen met dat openbaar vervoer, de politie en de boa's?

00:45:11

Voorzitter: VVD.

00:45:12

De heer Heiner: Voorzitter, ik ben niet voor een soort nachtwakersstaat. Het is heel goed dat het monopolie op geweld bij de overheid ligt. We moeten zeker niet stoppen met de politie. Ik vind wel dat we bijvoorbeeld horecabedrijven zelf beveiliging moeten laten inhuren en we niet als gemeente de beveiliging van de horecabedrijven moeten overnemen, wat de PvdA misschien wel als een soort van droombeeld heeft. Dan vervolg ik mijn verhaal. Voorzitter, het wordt ook mogelijk om 30% van die lening in te zetten voor woonwensen, zoals het vervangen van een keuken of het plaatsen van een dakkapel. Alleen, voorzitter, dat verdient je op termijn niet terug. Een verduurzamingsmaatregel wel, doordat je bijvoorbeeld minder gas gaat gebruiken.

00:46:07

De heer Heiner: Wij zijn er geen voorstander van om die woonwensen mee te nemen in de lening. Daar zijn separate leningen voor bij de bank en moet je je daar als overheid absoluut niet inmengen. Verder vraagt de VVD zich net als de PvdA af wat we kunnen doen, zodat er meer leningen worden aangevraagd. Een eerste stap is

het optrekken van die lening. De groep die niet helemaal aan de onderkant zit maar net iets erboven, valt bij veel regelingen - zoals de witgoedregeling - buiten de boot. Daar moeten we oog voor hebben. Op het moment dat zij een paar uur meer gaan werken in de week, worden ze gekort op bijvoorbeeld de huursubsidie. Dat is echt een groep waar wij te weinig aandacht voor hebben. Omdat we wat ons betreft te veel aan inkomenspolitiek doen, helpen we die groep niet, maar storten we hen naar beneden en worden die mensen niet gemotiveerd om meer te gaan werken.

00:47:07

Voorzitter: Technisch laat ik dan één interruptie toe. De SP.

00:47:11

De heer Brandenburg: Voorzitter, ik begrijp het laatste betoog van de VVD. Voor die groep - laten we ze 140 tot 170% van het sociaal minimum noemen - ligt er een regeling voor. Als je in een VvE woont en je hebt meerkosten omdat je je keuken moet verplaatsen, mag je dat meenemen. Dat noemen we woonwensen. Dan zegt de VVD dat we dat niet moeten doen. Kunt u die twee eens met elkaar rijmen? U zegt dat we meer moeten doen voor die groep en in één adem door zegt dat we minder moeten doen voor die groep. Daar begrijp ik werkelijk niks van.

00:47:42

De heer Heiner: Er staat een dakkapel in en aan dat soort dingen moeten we als gemeente niet meewerken. Daarvoor kan je bij een bank gaan lenen en moet je je als gemeente niet inmengen.

00:47:55

Voorzitter: SP.

00:47:55

De heer Heiner: Maar, voorzitter, dat is de groep tussen de 140 en 170% sociaal minimum die voor al die regelingen niet in aanmerking komen en elke maand moeten schrapen. Die gaat geen lening bij een bank aan. Er ligt een goede regeling vanuit de gemeente, maar dan horen ze van de VVD dat ze schulden moet maken bij een bank. Wat denkt u dat er dan gebeurt? Denkt u dat u ze dan helpt?

00:48:22

Voorzitter: U kunt reageren en daarna uw woordvoering afronden.

00:48:25

De heer Heiner: Voorzitter, het zou goed zijn als we die groep oprekken, want dat zijn de hardwerkende Nederlanders waar de VVD heel vaak voor opkomt. Maar ik vind niet dat we ons als gemeente moeten mengen in leningen voor woonwensen zoals een nieuwe keuken. Volgens mij is de SP daar ook geen voorstander van, maar vindt de SP het altijd leuk om de VVD op dit soort punten een hak te geven.

00:48:49

Voorzitter: Dit was ook de afronding van uw woordvoering?

00:48:52

De heer Heiner: Zeker, voorzitter.

00:48:55

Voorzitter: Dan gaan we naar de PVV.

00:48:58

Mevrouw Blauw: Dank u, voorzitter. Ik kan het kort houden. Ik ben het eens met de woordvoering van de VVD. Wij denken erop dit vlak echt hetzelfde over. De PVV heeft altijd een nuchtere kijk gehad op verduurzaming. De VVD noemde al dat het niet de taak van de gemeente is om huizen te verduurzamen, dat laat je over aan huiseigenaren en bedrijven. Dit is weer een typisch voorbeeld van gemeentelijk wensdenken. Miljoenen worden uitgegeven zonder echt een probleem op te lossen. Laat verduurzaming over aan de markt en landelijke regelingen - wat ik net al had gevraagd aan de wethouder - in plaats van miljoenen te verspillen aan een bureaucratische molen waar bewoners niets aan hebben.

00:49:38

Voorzitter: U heeft een interruptie van de PvdA.

00:49:41

De heer Van Veen: Ik val een beetje van mijn stok. Hier wordt gezegd dat er miljoenen uitgegeven wordt aan een probleem dat er niet is. We lossen hiermee de waanzinnig hoge energierekening van veel Groningers op. Hoezo is het geen probleem?

00:49:42

Voorzitter: PVV.

00:49:58

Mevrouw Blauw: Dit gaat over de regelingen. Ze zijn onnodig en inefficiënt. Het lost geen probleem op. Het is een voorbeeld van hoe de gemeente denkt alles te moeten regelen. Dit kan je prima aan de markt en de burgers zelf overlaten. Dat is waar wij het over hebben en over vallen.

00:50:20

Voorzitter: Een vervolgvraag van de Partij van de Arbeid.

00:50:24

De heer Van Veen: Wat als die burgers het zelf niet geregeld krijgen, omdat ze bijvoorbeeld te weinig geld hebben?

00:50:34

Voorzitter: PVV.

00:50:37

Mevrouw Blauw: Daar zijn al subsidies en rijksregelingen voor. Als hier puur sec naar kijkt, is dit een verspilling van gemeentegeld en bepalen we met belastinggeld hoe mensen hun huis moeten opknappen. Waarom laat je de mensen zelf niet kiezen?

00:50:53

Voorzitter: U heeft nog een interruptie van de SP.

00:50:58

De heer Brandenburg: Voorzitter, een vraag aan de PVV. Hoe vindt de PVV dat de markt het tot dusver doet? We hebben net van Student en Stad gehoord hoe het gaat met particuliere pandeigenaren. We weten een beetje hoe het met de gemiddelde huurbaas gaat. We weten ook hoe het gaat met mensen die angst hebben om een lening aan te gaan, waardoor ze hun woning niet kunnen verduurzamen. Hoe vindt u dat de markt het tot dusver oplost.

00:51:20

Voorzitter: De PVV.

00:51:25

Mevrouw Blauw: Wij, en ook de VVD, geven aan dat dit het probleem niet oplost. Er zijn al genoeg regelingen. De burgers kunnen dit zelf wel doen. Wat u nu schetst, lost het probleem niet op.

00:51:44

Voorzitter: U heeft nog een interruptie van GroenLinks.

00:51:45

Mevrouw Nieuwenhout: Mensen komen niet rond doordat ze veel geld kwijt zijn aan energie, boodschappen en huur. De energierekening kan je beïnvloeden. Je kan niet opeens de helft van je boodschappen doen. Je kan wel isoleren, zodat je energierekening gehalveerd wordt. Dan lossen wij met z'n allen toch een probleem op. Waarom kunt u dat niet inzien?

00:52:10

Voorzitter: De PVV.

00:52:12

Mevrouw Blauw: Dat is weer hetzelfde antwoord: wat u net schetst, lost het probleem niet op. Huiseigenaren moeten zelf bepalen wat ze met hun huis doen. De gemeente is geen energieadviseur. Het lost niets op. De economie groeit ook niet door subsidies uit te delen. Laat bedrijven dat zelf regelen.

00:52:43

Voorzitter: Volgende woordvoering. De Partij voor het Noorden.

00:52:47

Mevrouw Bernabela: Dank u wel, voorzitter.

00:52:52

De heer Heiner: Er al veel gezegd. We sluiten ons helemaal aan bij D66, maar hebben nog wat aanvullingen. Het is een mooie aanpak. Er worden veel maatregelen aangeboden, maar het kan nog altijd beter. Er valt nog veel te verduurzamen in Groningen. Voor particulieren gaat het veelal om een lening die terugbetaald moet worden, wat toch weer een risico met zich meebrengt. Misschien is men daarom wat voorzichtiger. Wij zien net als Student en Stad dat particuliere verhuurders niet worden gestimuleerd om te verduurzamen, hoewel dit wel nodig is, omdat de huurders in een koud en oncomfortabel huis zitten.

00:53:51

Voorzitter: U heeft een interruptie van ChristenUnie.

00:53:52

De heer Dwarshuis: Dank u, voorzitter. Volgens mij staat in het voorstel wel dat we verhuurders stimuleren door hun businesscase door te spreken, zodat ze zien dat het rendement oplevert. Daarnaast doen we dat al jaren op verschillende manieren. Er zijn allerlei leningen beschikbaar vanuit het rijk. Ziet u, samen met Student en Stad, dat er een hele categorie verhuurders is die het niet willen, omdat het hen niet interesseert hoe hun huurders erbij zitten?

00:54:20

Voorzitter: Partij voor het Noorden.

00:54:22

Mevrouw Bernabela: Het zou kunnen dat het hen niet interesseert, maar misschien denken ze ook wel dat het hen niet voldoende oplevert. Daar kan nog wel iets in veranderd worden, waardoor ze denken dat dit toch wel kan werken. Ik weet ook niet hoe het wel zou moeten.

00:54:46

Voorzitter: Een vervolgvraag van de ChristenUnie.

00:54:48

De heer Dwarshuis: Dank u voorzitter. Mevrouw Bernabela, u heeft toch ook het voorstel gelezen waarin stond dat we met een hele groep verhuurders hun businesscase hebben doorgerekend om hen te laten zien dat het dus kan.

00:55:06

Voorzitter: Partij voor het Noorden.

00:55:08

Mevrouw Bernabela: Dat wel, alleen ik mis nog een beetje de stimulans. Ik weet ook niet hoe je dat voor elkaar krijgt. Misschien dat een stok achter de deur kan helpen, zoals Student en Stad ook al aangaf. Ik denk dat veel particuliere verhuurders denken dat ze hier ook wel wat mee kunnen. Wat betreft de VvE vraag ik me af wat er gebeurt als in die drie jaar je opeens een drastische vermindering van inkomsten hebt? Kan er dan iets geregeld worden? Weten mensen waar ze naartoe moeten? Mensen moeten wel in hun woning kunnen blijven wonen. Dat was het.

00:56:16

Voorzitter: De SP is nog helemaal niet geweest.

00:56:19

De heer Brandenburg: Nee, maar de SP houdt het ook kort vandaag, want wij waren in beginsel groot voorstander van de instrumenten die hier met name beschreven worden. We kunnen wel doen alsof het niet een probleem is, zeg ik tegen mijn buurvrouw. Dit zijn leningen voor mensen met een kleine beurs die een eigen woning hebben, graag willen verduurzamen, maar niet in aanmerking komen voor de landelijke regeling of het moeilijk vinden om dit soort leningen aan te gaan. We hoorden vanochtend nog dat er veel wantrouwen is richting dit soort maatregelen en de overheid die leningen uitgeeft. Wij waren er een groot voorstander van dat je zoiets organiseert. Je moet wel evalueren wat werkt. We zijn heel positief over hoe de gemeente hiermee is omgegaan en heeft geleerd wat wel en niet nodig is, en wat wel en niet werkt.

00:57:08

De heer Brandenburg: Dit door van deur tot deur te gaan, te ontzorgen in de hele aanpak van aanvraag tot aannemen, en erop die manier achter te komen welke instrumenten er nodig zijn en hoe deze aansluiten op de landelijke regelingen. Als je zoiets constateert en je regelingen aanpast, is dat voor ons prima. Kortom, goed bezig.

00:57:40

Voorzitter: Helder. Dan kunnen we nu over naar de beantwoording van het college.

00:57:45

De heer Broeksma: Dank u wel, voorzitter. Dank voor alle vragen en opmerkingen over het voorstel dat voorligt. Er werden veel dingen onder de aandacht gebracht. Ik begin met de particuliere VvE's. De VVD maakt een punt over de rol van de markt. We willen de rol van de markt niet overnemen en we denken ook niet dat we dit doen. Ik wil nog wel even scherp stellen dat de leden van de VvE's bepalen wat er gebeurt en zelf iets inkopen. We nemen van de markt niet over, maar brengen vraag en aanbod bij elkaar, zodat er voortgang wordt gemaakt. Het zijn vooral de kleine VvE's met enkel een boven- en benedenwoning die zoekende zijn hoe ze die verduurzaming kunnen aanpakken. Voor de deelnemers in een VvE betekent dit dat de huur hoger is dan de korting op de energierekening, omdat ze relatief weinig energie gebruiken en niet veel geld hebben.

00:59:01

De heer Broeksma: De verwarming staat al lager en er worden minder lang gedoucht. Een eeuwigdurende subsidie kan niet. Vandaar dat we dit na drie jaar afbouwen. We hebben wel oog voor de groep die na of tijdens die drie jaar in moeilijkheden komt. Met een aantal partijen, zoals het rijk en de Groningse Kredietbank, bekijken we hoe we met de groep om moeten gaan die in een comfortabel huis wonen, maar met minder comfort naar hun rekening kijken. De pilot die we gedraaid hebben in Lewenborg helpt ons hierbij. Wordt het overbodig bureaucratisch, nodeloos ingewikkeld of gemakkelijker? Misschien wel dat laatste, want er gebeurt er al veel in ons gebied. Nij Begun komt er nu bij met Maatregel 29 die later dit jaar van start zal gaan en deze combineren we met het Warmtefonds.

01:00:35

De heer Broeksma: Dat scheelt weer een loket, omdat we dan met onze energiecoaches en adviseurs een geïntegreerd pakket kunnen aanbieden. Een deel van dit voorstel ziet toe op die veranderende omstandigheden in Groningen, zodat de regelingen elkaar niet gaan tegenwerken. Het is de bedoeling om de regelingen te combineren, zodat de eigen bijdrage van de ene regeling voldaan wordt door een andere regeling. We willen dat op een slimme manier aanpakken. Richting de PVV zeg ik dan dit niet overbodig bureaucratisch is. Je moet ook met de mensen letterlijk aan de keukentafel gaan zitten, zodat ze de bomen door het financiële bos zien. Wat is er technisch mogelijk? Begin je met vloer-, glas-, dak- of muurisolatie? Hoe betaal je dat? Moet je daar leningen voor aangaan? Wat gebeurt er als je die lening op een gegeven moment niet meer kan betalen?

01:01:51

De heer Broeksma: Er zijn ondertussen al 600 woningen verduurzaamd. Er werden landelijke leningen aangevraagd, mede dankzij door onze adviseurs. Student en Stad vraagt wat er gebeurt als de leningen op zijn? We kunnen nog een tijdje verder, ook doordat de landelijke leningen ons helpen en er binnenkort die Maatregel 29 is. Het betreft hier anderhalf miljard voor de 13 gemeenten. Als het geld toch op is, kan u erop rekenen dat wij weer bij uw raad, het rijk of op andere plekken aankloppen om ervoor te zorgen dat we als gemeente de middelen hebben om onze inwoners verder te helpen. De PvdA vraagt naar flexibiliteit, en we hopen dat dit voorstel dat uitstraalt.

U leest over pilots, aanpassingen van voorwaarden, en dat we VvE's een duwtje moeten geven.

01:03:01

De heer Broeksma: U zegt dat we van het geld af moeten en dat klopt ook. Ik wil liever af van het rijksgeld en ons eigen geld inzetten. De rijksregelingen schieten nog wel eens tekort. In ons voorstel zag je ook - en dat komt uit de evaluatie - dat tijdelijke opslag nodig is, als je bijvoorbeeld dakisolatie gaat leggen. Dat wordt niet vergoed door het Warmtefonds, maar wel via de gemeentelijke leningen. Het gaat vaak niet over grote bedragen, maar soms komt er misschien een verhuisbedrijf aan te pas. Student en Stad vraagt aandacht voor de studentenhuizen. U heeft daar technisch over nagevraagd. U heeft het antwoord gekregen dat we hierin 2023 aandacht hebben gevraagd over wat er allemaal mogelijk is. We hebben plaats voor 200 huizen. Via duurzaam groningen.nl kunnen studentenhuizen nog steeds hulp vragen aan energiecoaches en -adviseurs. Voor de eigenaars van studentenwoningen zijn er andere regelingen en we zijn met hen in gesprek.

01:04:39

Voorzitter: Voordat u naar uw volgende vierkantje gaat, een reactie van Student en Stad.

01:04:44

De heer Van Schagen: Zoals de wethouder al aangaf, is er plaats voor 200 studentenhuizen. Sinds 202 hebben er slechts 130 gebruik van gemaakt. Is de wethouder het met mij eens dat we dit meer onder de aandacht kunnen brengen?

01:04:57

De heer Broeksma: Er is nog ruimte. We posten vast nog iets op Instagram. Ik weet niet de Gezinsbode goed gelezen wordt onder studenten, maar ik begrijp uw punt. We kunnen daar zeker nog wat extra aandacht aanbesteden en dat gaan we ook doen.

01:05:19

De heer Van Schagen: Een hele korte vraag: is er ruimte voor meer dan 200 studentenhuizen?

01:05:27

De heer Broeksma: Dat weet ik niet. Het is vrij duur. Op het moment dat de verduurzamingsleningen op zijn, komen we weer terug naar u w raad. Als die 200 studentenhuizen vol zijn, moeten we even kijken of we met het budget kunnen schuiven richting 300 huizen, maar dat denk ik niet. Er werden 15.000 pakketten uitgedeeld. Honderd studentenhuizen kunnen er zeker nog bij. Ook binnen de Maatregel 29 zijn er mogelijkheden voor eigenaren van woningen om te verduurzamen. Het zou mooi zijn als enkel glas als een gebrek wordt gezien, maar volgens mijn laatste informatie is dat niet zo. In specifieke situaties zou dat kunnen, maar niet algemeen. De VVD vraagt om de woonwensen niet mee te nemen, maar dit geldt ook alleen maar voor het plaatsen van isolatie. Dus als er isolatie moet geplaatst worden bij het vervangen van de keukens, dan kan je extra lenen voor de keukens. Het levert ook een waardestijging op voor de woning. Je krijgt misschien geen lagere energierekening door een nieuwe keuken, maar de woning stijgt wel in waarde. De PVV vraagt om de verduurzaming over te laten aan de markt.

01:07:01

Voorzitter: Voordat u verder gaat nog een reactie van de VVD.

01:07:05

De heer Heiner: Voorzitter, een keuken zorgt niet altijd voor waardestijging van een woning omdat het vaak smaakafhankelijk is.

01:07:20

De heer Broeksma: Dat is uw inschatting van de markt en daar ga ik verder niet op in. Als ik een huis koop waar net een nieuwe keuken instaat, zal ik er meer voor moeten betalen. Ik hoor net van de voorzitters dat dat een ander debat is. De PVV vraagt om de verduurzaming over te laten aan de markt. Dat is al 1000 jaar het geval, maar de vraag is of de markt daar voldoende voor geëquipeerd is. Via Maatregel 29 komt er anderhalf miljard onze kant op voor deze 13 gemeentes, om de huizen te verduurzamen. Mensen vragen ons hoe ze dit moeten aanpakken. Kan erin een straat met vergelijkbare woningen een gecoördineerde actie komen om zo slim en efficiënt mogelijk te verduurzamen? Dat heeft te maken met Groningers die door de aardbevingsproblematiek gemangeld zijn tussen wat de overheid aan rendement haalt en wat dat betekent voor die huizen.

01:08:45

De heer Broeksma: Dankzij Nij Begun komt Maatregel 29 onze kant op en laten we deze burgers niet in de kou staan. Dat betekent dat de overheid daar een rol in moet spelen. Lokale aannemers, glaszetters en installateurs zullen dit werk doen en dat is goed voor de lokale werkgelegenheid. Maar de overheden spelen daar een belangrijke rol in om dat zo efficiënt, snel en goedkoop mogelijk uit te voeren. Het is goed om te beseffen dat de markt dit niet kan. Het CDA zei iets over haar motie over de WOZ-waarde, maar ik dacht dat dat een amendement was. U heeft dat een jaar geleden niet ingediend, omdat ik u toezegde daarnaar te kijken. We komen nu uit op de nationale hypotheekgarantie van € 477.000 en ik denk dat het goed is dat we daarop aanhaken.

01:09:18

De heer Broeksma: Als de markt stijgt of daalt, zal de NHG-grenswaarde ook meebewegen en zullen wij ons beleid daarop aanpassen. Uw initiatief wordt dus gehonoreerd. Dank u wel daarvoor. De Partij voor de Dieren vraagt aandacht voor de dorpen. Wij zeggen, waar wij bedoelen daar ook dorpen mee en wijken binnen dorpen. U zei dat de dorpen zich niet zo snel verenigen, maar dorpsverenigingen zijn erg actief. Een dorp als Noordlaren heeft 32 verenigingen op 500 inwoners. We zullen wat meer letten op de bewoordingen in onze voorstellen en wijken/dorpen expliciet benoemen.

01:10:48

Voorzitter: De Partij voor de Dieren.

01:10:49

De heer Hekkema: Dank u, voorzitter. Even een kleine rechtzetting van mijn kant. Ik bedoelde niet dat die dorpen zich niet verenigen, maar dat je het niet zo gauw verteld aan andere mensen dat je het lastig vindt om te verduurzamen, omdat je minder geld hebt. In die zin verenigen naar de gemeente toe om aanspraak op zo'n lening te maken.

01:11:07

De heer Broeksma: We proberen met onze gebiedsteams die signalen op te pikken in alle dorpen en wijken. Dank u wel voor uw opmerking. De PvdA zegt dat het geld goed weggezet werd en vraagt om te kijken naar het gebruik van buddy's. We gebruiken ervaringsdeskundigen. Bij Kansrijk Groningen zijn er ook buddy's die aan elkaar hun ervaringen vertellen. We snappen dat dat anders binnenkomt, dan als we als gemeente zeggen dat we goed nieuws hebben. De werking van Kansrijk Groningen is nog niet geïncorporeerd in onze manier van werken, maar het is goed om daar eens naar te kijken. Een aantal partijen hebben het ook over het lerend vermogen. Dit past daar misschien bij. We blijven pilots doen en deze leveren ons kennis op om onze voorstellen en leningen aan te passen.

01:12:16

De heer Broeksma: Het is een wereld die erg in beweging is. Maatregel 29 is een echte gamechanger als het gaat over het isoleren van woningen. We gaan door met die wijkaanpak. Er gebeurt veel. We blijven leren en proberen steeds optimale voorstellen aan u voor te leggen, zodat alle inwoners of het nu eigenaars, verhuurders, huurders of corporaties zijn zo goed mogelijk kunnen verduurzamen. Dank u wel, voorzitter.

01:12:55

Voorzitter: Partij van de Arbeid.

01:12:56

De heer Van Veen: Dank. Goed om te horen dat de wethouder aangeeft dat hij met de ervaringsdeskundigen er op die manier naar wil kijken. Ik vermoed dat dit een voortgangsrapportage was. Over een half jaar of een jaar komt dit nog een keer. Kan de wethouder aangeven hoe dit gelopen is?

01:13:01

De heer Broeksma: Daar zullen we een alinea aan besteden.

01:13:18

Voorzitter: Dit was het dan. Komen er nog moties? Student en Stad, was u al voldoende bediend met de Instagrampost voor studenten?

01:13:34

De heer Van Schagen: Heel misschien met betrekking tot de particuliere verhuur, maar daar moeten we nog even naar kijken. Misschien ook nog wel naar de energiecoaches, want we vinden 130 in twee jaar wat weinig. We denken dat er wat meer moet komen dan enkel een Instagramberichtje.

01:13:49

Voorzitter: VVD.

01:13:51

De heer Heiner: Voorzitter, wat betreft die VvE-aanpak hoorde ik een kleine toezegging van de wethouder om het goed uit te zoeken of we niet de aanbestedingsregels moeten volgen. Als ik dat zo mag opvatten, komt daarover geen motie van ons.

01:14:10

Voorzitter: Het is twijfelachtig of dit een bespreekpunt wordt, maar dat zien we dan wel. Bedankt allemaal.